

متن پرسش

سلام استاد: اینطور که من میدونم دکتر فردید، دکتر داوری، شهید آوینی و شما رویکرد تفکریتان آنتلوزی(وجود بینانه) است، ولی تفاوتی در نگاه دکتر داوری هست که در نگاه بقیه نیست - ما می بینیم وقتی مثلا صحبت از غرب شناسی می شود شما سه عزیز مثلا با واژه هایی مثل نفسانیت، انانیت، شیطانی بودن عالم غرب و... سخن تفکران را بیان می کنید ولی دیوان واژگان تفکری دکتر داوری اینگونه نیست و از این جهت شبیه به هایدگر می باشد. اما سوال بنده این است که آیا این نحوه ی مواجهه تفکری شما و دکتر فردید و شهید آوینی دچار سوء تفاهم اخلاقی به جای فهم تفکری نمی شود؟ مثلا وقتی دکتر فردید در مورد تفکر غرب لقب شیطانیت و یا حاکمیت نفس اماره را می دهد آیا اخلاق به جای تفکر به ذهن تبادر نمی کند؟ آیا این نحوه مواجهه موجب محدودیت تفکری نمی شود؟ یا آیا مخاطب گرفتار ایدئولوژی و تیولوژی بدون این که قصدش را داشته باشید نمی شود؟ مثلا ما می بینیم حافظ میدان حضورش در بشریت به جهت عمومیت تفکرش نسبت به مولانا بیشتر است چون که مولانا در اشعارش با قید و مستقیم گو هست در حالی که حافظ اینگونه نیست. یا آیا باید گفت هر کسی وظیفه ای دارد مثلا آوینی شما و... وظیفه تان تبیین درون گفتمانی مثلا انقلاب است ولی رسالت دکتر داوری جای دیگری ست؟ تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: بنده این نکته را می پذیرم که تفکر در میدان جبهه گیری های ایدئولوژیک در حجاب می رود و همه ی دغدغه ی بنده آن است که اگر بخواهیم تفکر را به جامعه ی خود برگردانیم ابتدا باید از روح قبیله گرایی و گرایش های حزبی عبور کنیم. ولی آنچه نباید فراموش کرد بین تفکر فلسفی با تفکر دینی است. در تفکر دینی از عاملی مثل نفس اماره به صورت یک موضوع وجودی نمی توان غفلت کرد زیرا در تفکر دینی «تفکر رفتن از باطل سوی حق است» و لذا باید به موانع این تفکر نظر داشت و در این رابطه هر اندازه قرب بیشتر باشد، تفکر به معنای خاص آن شکوفاتر می شود و از این جهت نمی توان به نفسانیت نظر نداشت. **حال ملاحظه کنید چقدر کار حساس است که از یک طرف متوجه باشیم که نگاه ایدئولوژیک به کلی تفکر را دفن می کند و از این جهت آقای دکتر داوری موفق و متوجه اند و از طرف دیگر آن تفکر اصلی طلوع نمی کند مگر با عبور از نفسانیت.** و چون بعضی از متفکران فنومنولوگ متوجه این موضوع نیستند در عین نفی غرب نتوانستند به تفکر دینی برسند تا با معنای حقیقی تفکر روبه رو شوند. موفق باشید

